

Trafik Sigortası Prim Hesaplaması

Murat ÖZBOLAT

Ankara Üniversitesi

Beypazarı MYO Bankacılık ve Sigortacılık Programı

KAYNAK

1. Özbolat, Murat; Temel Sigortacılık. Seçkin Yayınevi, 7. Baskı, Ankara, 2017
2. Özbolat, Murat/Kızılsu, Sabri Serkan -Hayat Dışı Sigortaları Kitabı/Ankuzem Yayınları
3. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları
4. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik
5. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
6. Riskli Sigortalar Havuzu Çalışma Esasları (Ek 4)

7. OKUMA METNİ:

<http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/noyan-dogan/iste-2018in-trafik-sigortasi-fiyatları-40693450>

Trafik sigorta priminin hesaplanmasında dikkate alınan kıstaslar

Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası tarifelerinin sigorta şirketlerince serbest olarak belirlenir (! Ama üst limite kadar).

Şirketten şirkete göre değişebilir ama genel çerçevede

1. Motorlu aracın türü/model özellikleri
2. İl trafik yoğunluğu
3. Aracın kullanım amacı (hususî, ticarî...)
4. Motorlu aracın yolcu kapasitesi
5. Hasarlılık dilimi
6. Hasarsızlık dilimi
7. Gecikme (Sürprim) oranı
8. Sigorta Şirketlerinin fiyat politikaları
9. Sigortalı Yaşı
10. Sigortalının genel risk durumu
11. Sigortalının cinsiyeti
12. Sigorta şirketinin pazarlama politikası

Primleri birbirinden ayıran temel fark hasarsızlık indirimlerinden oluşmaktadır.

Örneğin; aracınız ile bir önceki yıl bir kaza yapmadıysanız poliçe fiyatınıza belirli bir oranda indirim yansıtılacaktır. Ancak önceki yıl bir kazaya karıştıysanız ve bu kazada hatalı taraf sizseniz tarafınıza hasarsızlık indirimi yansıtılmayacaktır.

Zamanında yenilenmeyen sigorta sözleşmeleri (Gecikme-Sürprim)

Araç işletenleri sigorta sözleşmesini bitim tarihi itibarıyla yenilemekle yükümlüdür. Araç işletenin sigorta sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren yenileme işlemini gerçekleştirmediği her 30 gün için müteakip sigorta sözleşmesinde prim, %50 ile sınırlı olmak üzere % 5 ilave edilerek hesaplanır.

TRAFİK SİGORTASI İNDİRİMLERİN VE ARTIRIMLARIN UYGULANMASI

✓ İndirim ve artırım oranları şirketlerce serbestçe belirlenecektir.

✓ İşleten sıfatıyla ilk kez trafiğe çıkacaklar için prim artırımı ve indirimi içermeyen basamak uygulanır.

✓ Sigorta sözleşme süresi içinde işleten için herhangi bir tazminat ödemesi yapılmaması durumunda, müteakip sigorta sözleşmesinde uygulanacak prim indirimi oranı bir üst basamağa göre belirlenir. Sigorta süresi içinde meydana gelen her tazminat ödemesi için ise müteakip sigorta sözleşmesinde uygulanacak prim artırımı oranı bir alt basamağa göre belirlenir.

Basamak No	*İndirim %	*Artırım %
7	-	
6	-	
5	-	
4	-	-
3		+
2		+
1		+

TRAFİK SİGORTASINDAN ALINAN VERGİ ve FONLAR

1. BSMV (Gider Vergileri Kanunu)
2. Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu
3. Güvence Hesabı
4. SGK Payı

BSMV (Gider Vergileri Kanunu)

Resmi gazete'de yayımlanan 12.8.1991 tarih ve 91/2072 sayılı kararla BSMV oranı % 5 olarak belirlemiştir. Söz konusu verginin yükümlüsü sigorta şirketleri olup, katma değer vergisinde olduğu gibi bu bir ara yükümlülüktür ve vergi netice itibari ile hizmetlerden yararlanan kimselere yansıtılmaktadır.

TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONU

Trafik hizmetleri geliştirme fonu, 19.07.1998 tarih ve 23407 sayılı resmi gazetede yayımlanan trafik hizmetleri geliştirme fonu yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 91. Maddesine göre tahsil edilen % 5 mali sorumluluk sigortası payı bu fona aktarılmaktadır.

GÜVENCE HESABI

5684 sayılı sigortacılık kanunu 14. Maddesine göre, güvence hesabı 26.7.2007 tarih ve 26594 sayılı resmi gazete’de yayımlanan “güvence hesabı yönetmeliği” ile düzenlenmiştir. Bu hesabın gelirleri arasında, zorunlu sigorta yaptıranların net primlerinin %2’si oranında sigorta şirketine ayrıca ödeyecekleri katılma payları yer almaktadır.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU (SGK) PAYI

2012 yılından sonra; zorunlu trafik sigortasında beher poliçe için yazılan primin %10'u kuruma devredilir.

Zorunlu trafik sigortası poliçesi için yazılan primin %10'u ilgili sigorta şirketleri ve güvence hesabı tarafından kuruma devredilecek.

Prim Hesaplaması Örnek

Trafik Primi	498,56	90%
SGK Payı	55,4	10%
Toplam Net Prim	553,96	100%
Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu (T.H.G. Fonu)	27,7	5%
Güvence Hesabı (G.H.K.P)	11,08	2%
BSMV (Gider Vergisi)	27,7	5%
Toplam Brüt Prim	620,44	

500 TL Trafik Sigortası Maliyeti

500 TL'LİK PRİMİN DAĞILIMI

Kesilen Alan	Kesinti Tutarı (%)	Kalan (TL)
Banka Sigorta Muamele Vergisi (BSMV)	5	25
Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu	5	25
Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)	10	50
Güvence Hesabı	2	10
Acente Komisyonu	10	50
Sigorta Şirketine Kalan	-	340

İl Bazında Trafik Sigortası Brüt Prim Tutarları (Ağustos 2019)

Kaynak: <https://www.sbm.org.tr/tr/sayfa/trafik-sigortasi-azami-brut-prim-tablosu-8>

EYLÜL 2019	005	TARIM MAKİNESİ	6	261
EYLÜL 2019	005	TARIM MAKİNESİ	7	205
EYLÜL 2019	006	OTOMOBİL	1	3.294
EYLÜL 2019	006	OTOMOBİL	2	2.636
EYLÜL 2019	006	OTOMOBİL	3	1.977
EYLÜL 2019	006	OTOMOBİL	4	1.318
EYLÜL 2019	006	OTOMOBİL	5	1.120
EYLÜL 2019	006	OTOMOBİL	6	922
EYLÜL 2019	006	OTOMOBİL	7	725
EYLÜL 2019	006	TAKSİ	1	8.528
EYLÜL 2019	006	TAKSİ	2	6.822
EYLÜL 2019	006	TAKSİ	3	5.117
EYLÜL 2019	006	TAKSİ	4	3.411
EYLÜL 2019	006	TAKSİ	5	3.070
EYLÜL 2019	006	TAKSİ	6	2.729
EYLÜL 2019	006	TAKSİ	7	2.388
EYLÜL 2019	006	MINİBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 10-17 KOLTUK)	1	5.789
EYLÜL 2019	006	MINİBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 10-17 KOLTUK)	2	4.631
EYLÜL 2019	006	MINİBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 10-17 KOLTUK)	3	3.473
EYLÜL 2019	006	MINİBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 10-17 KOLTUK)	4	2.315
EYLÜL 2019	006	MINİBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 10-17 KOLTUK)	5	2.084
EYLÜL 2019	006	MINİBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 10-17 KOLTUK)	6	1.852
EYLÜL 2019	006	MINİBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 10-17 KOLTUK)	7	1.621
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 18-30 KOLTUK)	1	8.250
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 18-30 KOLTUK)	2	6.600
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 18-30 KOLTUK)	3	4.950
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 18-30 KOLTUK)	4	3.300
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 18-30 KOLTUK)	5	2.970
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 18-30 KOLTUK)	6	2.640
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 18-30 KOLTUK)	7	2.310
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 31 VE ÜSTÜ KOLTUK)	1	20.440
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 31 VE ÜSTÜ KOLTUK)	2	16.352
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 31 VE ÜSTÜ KOLTUK)	3	12.264
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 31 VE ÜSTÜ KOLTUK)	4	8.176
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 31 VE ÜSTÜ KOLTUK)	5	7.358
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 31 VE ÜSTÜ KOLTUK)	6	6.541
EYLÜL 2019	006	OTOBÜS (SÜRÜCÜ DAHİL 31 VE ÜSTÜ KOLTUK)	7	5.723
EYLÜL 2019	006	KAMYONET	1	4.307
EYLÜL 2019	006	KAMYONET	2	3.445
EYLÜL 2019	006	KAMYONET	3	2.584

İl Bazında Trafik Sigortası Brüt Prim Tutarları Örnek il İstanbul

Ağustos 2019 Yılı Trafik Sigortası Tavan Fiyat Uygulamasında **İstanbul**'da ikamet eden sürücülerin ödeyeceği tutarlar

OTOMOBİL İÇİN

- 1.Basamakta yer alan sürücüler – 3.390 TL
- 2.Basamakta yer alan sürücüler – 2.712 TL
- 3.Basamakta yer alan sürücüler – 2.034 TL
- 4.Basamakta yer alan sürücüler – 1.356 TL
- 5.Basamakta yer alan sürücüler – 1.153 TL
- 6.Basamakta yer alan sürücüler – 949 TL
- 7.Basamakta yer alan sürücüler – 746 TL

İzmir'de araç kullanan ve 7. Basamakta yer alan iyi sürücüler 704 TL, Ankara'da ikamet eden iyi sürücüler ise en fazla 725 TL prim ödeyecek.

Trafik Sigortası Vadesinden Önce Poliçe Sonlandırılması

Sigorta poliçesinin ilgili mevzuat çerçevesinde sonlandırılması durumunda, sigorta şirketine tahakkuk eden prim 25 TL'den az olamaz. Bu primin 20 TL'si acente komisyonu olarak tahakkuk ettirilir.”

Riskli Sigortalılar Havuzu

12 nisan 2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere "riskli sigortalılar havuzu" kuruldu.

Hasar riski yüksek araçlar (1, 2 ve 3. Basamaklardaki tüm araç grupları) ile diğer basamaklardaki taksi, minibüs (sürücü dahil 10-17 koltuk), sürücü dahil 18-30 koltuklu ile sürücü dahil 31 ve üstü koltuklu otobüsler, kamyon ve çekici türündeki araç grupları havuz kapsamında olacak.

Poliçelere ilişkin hesapların yönetimi Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (TMTB) tarafından yapılacak.

HASARSIZLIK İNDİRİMİ VE KOMİSYON ORANLARI

Kaza yapmayan taksi, minibüs, otobüs, kamyon sürücülerindeki (basamak 7) indirim oranı yüzde 45 yerine yüzde 30 olacak. Hasar riski düşük 6'ncı basamaktaki gruba uygulanan prim indirim oranı yüzde 30 yerine yüzde 20, 5'inci basamaktaki gruba uygulanan prim indirim oranı ise yüzde 15 yerine yüzde 10 olarak uygulanacak.

HASARSIZLIK İNDİRİMİ VE KOMİSYON ORANLARI

Trafik Sigortası poliçeleri için aracı komisyonu, banka ve sigorta muameleleri vergisi, trafik hizmetlerini geliştirme hesabı ve güvence hesabı sigortalı katılım payı hariç, SGK payı dahil prim tutarı üzerinden yüzde 8 olarak belirlenmiştir.

Sigorta şirketi, düzenlediği poliçenin hasar sürecini kendi yönetecek, operasyon maliyetinin karşılanması amacıyla, banka ve sigorta muameleleri vergisi, trafik hizmetlerini geliştirme hesabı ve güvence hesabı sigortalı katılım payı hariç, SGK payı dahil prim tutarı üzerinden yüzde 5 komisyon alacaktır.

HAVUZ SİSTEMİNİN İŞLEYİŞİ VE DENETİMİ

Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik şirketleri birliği, Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (TMTB) ve Müsteşarlık temsilcilerinden oluşturulacak üç kişilik değerlendirme komitesi üçer aylık dönemler itibarıyla havuz işlemlerini inceleyecek ve sonuçlarını içeren raporu değerlendirme komitesine iletcek.

Havuzla ilişkin tüm iş ve işlemler hazine müsteşarlığı denetimine tabi olacak.

Sigorta şirketleri ile havuz arasındaki iş ve işlemlere ilişkin ihtilaflar, müsteşarlığın uygun görüşü alınarak TMTB tarafından giderilecek.

NASIL HESAPLANACAK?

Primler ve ödenen hasarların sigorta şirketleri arasında paylaşımı iki aşamalı olarak hesaplanacak.

Yüzde 50'si sigorta şirketleri arasında eşit olarak paylaşılacak olan primler ve ödenen hasarların kalan yüzde 50'si ise sigorta şirketlerinin trafik sigortası primlerinden son 3 yıllık dönemde aldıkları paya göre belirlenecek.

Bu pay her yılın başında hesaplanacak ve yıl boyunca sabit kalacak. Söz konusu pay, bu yıl için 1 ocak 2014-12 nisan 2017 tarihlerindeki döneme ilişkin trafik sigortası primleri esas alınarak hesaplanacak.

Trafik Sigortası Hasarsızlık/Hasarlılık Tablosu

Basamak No	İndirim %	Artırım %
7	45	
6	30	
5	15	
4	-	-
3		50
2		100
1		150

Trafik Sigortası Hasarsızlık/Hasarlılık Tablosunun Yorumu

- ✓ İlk kez trafiğe çıkacak olan araçlar sisteme 4.basamaktan giriş yapmaktadır.
- ✓ Poliçe ilk yılını hasarsız tamamlarsa 5. Basamak üzerinden değerlendirilerek, %15 indirim uygulanacaktır.
- ✓ Poliçe 2. Yılını hasarsız tamamlarsa 6. Basamak üzerinden değerlendirilerek, %30 indirim uygulanmaktadır.
- ✓ Poliçe 3.yılını hasarsız tamamladığında 7. Basamak üzerinden değerlendirilerek, %45 indirim uygulanacaktır.
- ✓ Poliçenin ilk yılında hasar meydana gelirse 3.Basamak üzerinden değerlendirilerek, poliçe fiyatında %50 artırım yapılacaktır.
- ✓ Poliçenin 2. yılında da hasar meydana gelirse 2. Basamak üzerinden değerlendirme yapılarak, poliçe fiyatında %100 artırım yapılacaktır.
- ✓ Poliçenin 3.yılında hasar meydana gelirse 1. Basamak üzerinden değerlendirme yapılarak, poliçe fiyatında %150 artırım yapılacaktır.